

در دنیا چه خبر؟ تجربه پایه ششم ابتدایی در جهان

محرم نقی زاده / مهرداد اصفهانی

برای آشنایی با اهمیت این موضوع، در جدول و نمودار ۱ به طول دوره آموزش ابتدایی در کشورهای جهان توجه کنید. از ۱۸۵ کشوری که یونسکو آمار آن‌ها را به دست آورده است، طول دوره آموزش عمومی ۱۳۳ کشور جهان بیش از شش سال است. این نشان‌دهنده اهمیت دوره آموزش عمومی و اهتمام دولت‌ها برای ارتقای این دوره در کسب مهارت‌های همگانی است. این نکته مؤید آن است که عموم کشورهای جهان توجه به آموزش‌های عمومی را به عنوان تجربه‌ای مشترک، با وجود تفاوت‌های فرهنگی، مدنظر قرار داده‌اند و این تأکیدی است بر تصمیم درست به منظور اضافه کردن دوره پیش‌دانشگاهی به دوره عمومی.

به جدول ۲ توجه کنید. سن آغاز آموزش عمومی در ۱۸۵ کشور جهان نشان داده شده است. به عبارت دیگر، سن ورود به دوره ابتدایی مانند نمودار ۲ است. چنان‌که ملاحظه می‌شود، در ۱۴۳ کشور جهان، سن ورود به دوره ابتدایی کمتر از ۷ سالگی است. با توجه به پایین آمدن سن یادگیری در دانش‌آموزان، بسیاری از کشورهای جهان آموزش دوره ابتدایی را از سنین پایین‌تری آغاز می‌کنند.

حالا با توجه به سؤال قبلی، یعنی لزوم حذف پیش‌دانشگاهی و اضافه کردن آن به دوره آموزش عمومی، آیا شایسته نبود این اضافه کردن به دوره آموزش عمومی از ۶ سالگی آغاز شود تا بعد از ۱۲ سال، به طور آرام، نظام ۳-۳-۶ در آموزش و پرورش کشور جاری شود. کما اینکه ۷۹ درصد کشورهای جهان آموزش ابتدایی را از سن ۶ یا ۵ سالگی آغاز می‌کنند.

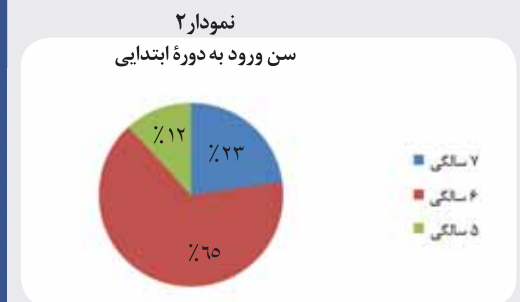
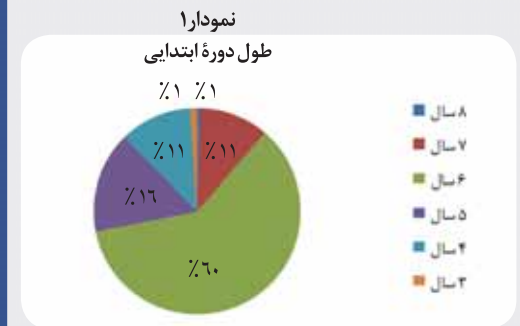
بگذریم از اینکه تغییر از میانه سیستم، نسبت به تغییر از پایه سیستم دشوارتر و هزینه‌بردارتر است. به جای اضافه کردن سال ششم، با افزودن پیش‌دبستانی به شش سالگی، آغاز دوره ابتدایی ۶ سالگی می‌شود. آنگاه به راحتی و با فراغ بال می‌توانستیم از توانمندی نیروی پیش‌دبستانی برای ایجاد سال اول دبستان کمک بگیریم.

به هر حال، سیستم ۳-۳-۶ در حال اجراست، ولی زمان و چگونگی اجرای هر پروژه خوب، به اندازه خود آن پروژه با اهمیت است. برای استفاده از تجربیات ۲۰ کشور جهان در ۴۰ شاخص آموزشی می‌توانید به کتاب «۴۰ شاخص آموزشی در ۲۰ کشور جهان»^۱ از همین نویسندگان مراجعه فرمایید.

تجربه آموزگار سخت‌گیری است؛ اول می‌آزماید و سپس می‌آموزد. تجربه دیگران، آموزگار سهل‌گیری است؛ اول می‌آموزد و سپس می‌آزماید.

شاید این عبارت نغز آغاز مناسبی برای توجه به تجربیات دیگر کشورها در اجرای برنامه‌های جدید آموزش و پرورش و تغییر و تحول در آن باشد! اگرچه هرگاه از آموزش و پرورش تطبیقی سخنی به میان می‌آید، در مقابل آن، تفاوت‌های فرهنگی، ویژگی‌های تاریخی - جغرافیایی و تفاوت ارزش‌ها، همواره به عنوان مسائلی که در الگوبرداری از آموزش و پرورش سایر کشورها مدنظر قرار می‌گیرد، علی‌رغم همه دغدغه‌های فوق، استفاده از تجربیات دیگر کشورها اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. حذف پیش‌دانشگاهی به عنوان دوره‌ای ناکارآمد، سال‌هاست مورد توجه دست‌اندرکاران آموزش و پرورش و مسئولان کشور بوده، اما حذف این دوره و اضافه کردن آن به دوره آموزش عمومی نیز اجتناب‌ناپذیر بوده است، توجه به آموزش عمومی در همه کشور مورد توجه بوده است.

جدول ۱		جدول ۲	
طول دوره ابتدایی	تعداد کشورها	سن ورود به دوره ابتدایی	تعداد کشورها
۸ سال	۱	۷ سالگی	۴۲
۷ سال	۲۰	۶ سالگی	۱۲۱
۶ سال	۱۱۲	۵ سالگی	۲۲
۵ سال	۲۹		
۴ سال	۲۱		
۳ سال	۲		

پی‌نوشت

۱. نقی‌زاده، محرم و اصفهانی، مهرداد. ۴۰ شاخص آموزشی در ۲۰ کشور جهان. تهران. مرآت دانش. ۱۳۹۰.